

Hyvinvointitoimialan vastaukset v 2019 arviointikertomukseen tarkastuslautakunnalle

1317/00.03.00/2017

Hyvoltk 19.08.2020 § 74

Valmistelija: hyvinvointijohtaja Pirjo Hepo-oja,
puh. 050 071 7310, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Tarkastuslautakunta jätti vuoden 2019 kaupungin toimintaa käsittelevän arviointikertomuksensa Heinolan valtuuston käsiteltäväksi 1.6.2020 ja esitti, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa julkituoduista suosituksista (huomiolaatikoiden sisällöstä) vastaukset lautakunnilta niin, että ne voidaan käsitellä kaupunginhallituksessa 30.9.2020 mennessä.

Tarkastuslautakunnan Hyvinvointitoimialaa koskevat huomiot koskevat lähinnä päiväkotien ja koulujen palveluverkkoa:

Valtakunnallisissa tutkimuksissa on todettu, että varhaisopetuksen ja peruskoulujen loppuminen asuinalueella vaikuttaa asuinalueen kehittymiseen negatiivisesti ja näivettää asuinalueita.

Suomen peruskouluverkon harveneminen jatkuu tulevina vuosina. Tämä käy ilmi Opetushallituksen peruskouluverkkoa koskevasta selvityksestä, jossa tarkastellaan peruskoulujen määrän ja koon kehitystä. Vuonna 2018 perusopetuksen oppilaita oli noin 550 000. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan määrä pienenee tuntuvasti. Vuonna 2040 peruskouluikäisiä (7-15 -vuotiaita) olisi Suomessa noin 425 000.

Oppilasmäärän pieneneminen johtaa siihen, että palveluverkon harventumisen johdosta koulujen keskimääräinen koko kasvaa. Samalla alle 50 oppilaan koulujen lukumäärä pienenee. Vuonna 2000 alle 50 oppilaan kouluja oli kaikista kouluista noin 40%, mutta v 2018 niiden osuus kaikista kouluista oli 20 %."

Opetushallituksen selvitystä koskeva tiedote on kokonaisuudessaan luettavissa verkossa osoitteessa:

<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2020/peruskouluverkko-harvenee-ja-koulujen-keskimaarainen-koko-kasvaa>

Oleellista palveluverkon muutoksissa ovat koulutuksellinen tasa-arvo, opetuksen laatu ja oppimisen tuen järjestäminen, vaikka varhaiskasvatuspalveluiden ja koulujen loppumisella on vaikutuksensa asuinalueen kehittymiseen.

Tarkastuslautakunta haluaisi tarkemman selvityksen palveluverkon keskittämisestä johtuvista todellisista kustannussäästöistä:

Vuoden 2019 palveluverkkoesitykseen oli käytetty kaikki tunnusluvut, jotka oli mahdollista saada ja selvittää. Ne on esitetty hyvinvointilautakunnalle 30.10. § 120 (liitteineen), Kaupunginhallitukselle 11.11. §248 (liitteineen) ja valtuustolle 16.12.2019 (liitteineen)

Selvittää tulee myös keskittämisestä johtuvat vaikutukset oppilaiden hyvinvointiin ja oppimistuloksiin:

Heinolan palveluverkko on tällä hetkellä hajanainen ja yksiköiden koot valtakunnalliseen tasoon verrattuna pieniä. Keskittämällä yksiköitä taataan vahvempi ja läsnäolevampi oppimisen tuki niin oppilashuollossa kuin muussakin oppimisen tukiresurssissa.

Isommassa yksikössä oppilashuollon henkilökunta on läsnä koko päivän sen sijaan, että he päivän mittaan vaihtaisivat yksikköä käyttäen matkaan kallisarvoista oppilastyöaika. Samaa pätee laaja-alaiseen erityisopettajaan ja koulunuorisotyöhön. Tukiresurssi on siis koko päivän tarvittaessa oppilaan käytettävissä. Tämä vaikuttaa myönteisesti oppimistuloksiin erityisesti oppilailla, joilla on haasteita.

Isossa yksikössä voidaan tarjota iltapäivätoimintaa 1.-2.-luokan oppilaille. Pienessä yksikössä on vaara, että oppilaiden vähäisyyden vuoksi toimintaa ei pystytä järjestämään ja lapset ovat yksin iltapäivän kotona. Myös kerhotoiminta on isommassa yksikössä monipuolisempaa. Tällä on myönteinen vaikutus oppilaan hyvinvointiin.

Hyvinvointijohtajan (PH) ehdotus:

Hyvinvointilautakunta päättää esittää edellisen selvityksen vastauksenaan tarkastuslautakunnalle arviointikertomuksen 2019 suositukseen ja lähettää sen kaupunginhallituksen kautta edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Hyvinvointilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Jatkokäsittely Kaupunginhallitus

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto